

M.Ə.Sabir

Qarınca

Hörümçək və İpəkqurdu

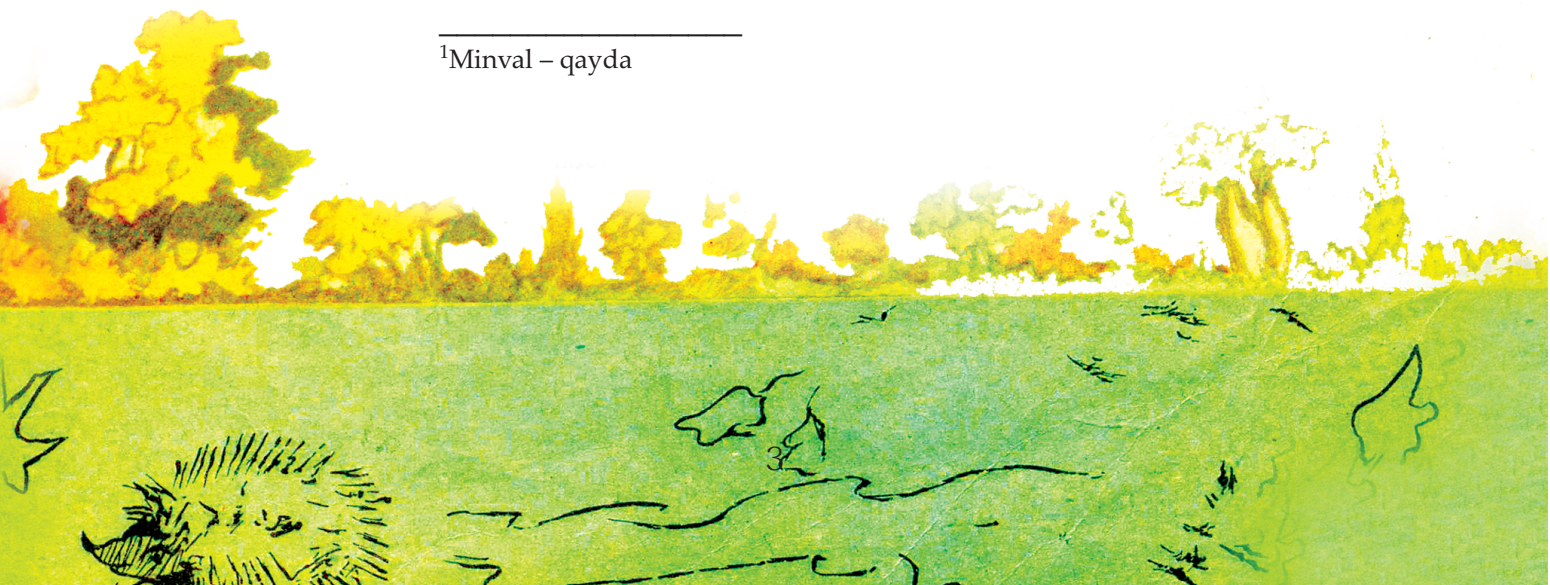

Ağacların bəhsi

İma, palıd, şam ağacı hal ilə
Eylədilər bəhs bu minval¹ ilə:
Başladı tərifə palıd qamətin,
Öydü özün, zorbalığın halətin.
“Yetməz olur, - söylədi, - dağlar mənə.
Layiq olur fəxr edə bağlar mənə;
Az qala başım yetişə göylərə,
Şax-budağım kölgə salıb hər yerə;
Əssə külək, qopsa da tufan yenə,
Əyməyə əsla gücü çatmaz mənə;
Canlıcadır, zorbacadır, baldırım,
Sındıra bilməz məni heç ildırım”.

¹Minval – qayda

Alma ağacı ona verdi cavab:
“Eyləmə tərif özünü, ey cənab!
Zorbadır hərçənd ki, qəddin¹ sənin,
Yox mənə tay olmağa həddin sənin;
Səndə bitər bir neçə vecsiz qoza,
Ancaq o da qismət olar donquza!
Məndə, vəli², yaxşı, gözəl alma var,
Rəngini hər kim görə heyran qalar!
Dadlı, lətafətli,³ məlahətlidir,
Saplağı incə, özü ləzzətlidir!”

¹ Qədd – boy

² Vəli – amma

³ Lətafət – incə, gözəl

Şam ağacı bildi bu keyfiyyəti,
Söylədi: "Bəsdir, buraxın söhbəti!
Boş danışığından nə çıxar, ay balam?
Qış günü siz çılpaq olarsız tamam;
Leyk¹ mənim qışda dəxi yaz kimi
Yaşıl olur paltarım, atlaz kimi.
Lazımam ev tikdirən insanlara,
Həm dirəyəm, həm qapı, eyvanlara;
Qış sobada xalq məni yandırar,
Mənfəətim xalqa mənim çox dəyər".

¹ Leyk – lakin

A stylized illustration of a tree branch with several ants crawling on it. A large, yellow, stylized letter 'G' is positioned in the center-left, partially overlapping the branch and some green leaves with small red flowers. The background is a light yellowish-green.

Qarınca

G

ördülər bir qarınca bir mələxi¹
Daşıyır qarşısında sürət ilə;
Dedilər: “Murə² bax ki, bunca yükü
Qaldırır bir zəif qüvvət ilə”.
Dedi: “Sus, qüvvəti-bədəndə deyil,
Çəkirəm qüvvəti-həmiyyət³ ilə”.
Ey oğul! Mürdən götür ibrət.
Get, ağır işdə işlə qeyrət ilə.
Ufacıq⁴ işləri hünər sanma,
Belə işlər keçər sühulət⁵ ilə.
Hünər odur ki, bir böyük əməli
Edəsən həll min süubət⁶ ilə.
Kişilər himməti⁷ dağı qoparır,
Kişi ol, dağ qopar həmiyyət ilə!
Xassə icrayi-əmr-i-millətdə,

¹ Mələx – çəyirtkə

² Mur – qarışqa

³ Həmiyyət – qeyrət

⁴ Ufacıq – kiçik, balaca

⁵ Sühulət – asanlıq

⁶ Süubət – çətinlik

⁷ Himmət – birlik

Pişkam¹ ol kəməli-cürət ilə!
Vətən uğrunda, millət eşqində
Bəzli-can² et xülusi-niyyət³ ilə!
İş apar. Baş gedərsə, qoy getsin...
Ad qalır, bəs deyilmi, millət ilə?!

¹ Pişkam – qabaqda gələn

² Bəzli can – canını qurban etmək

³ Xülusi-niyyət – səmimiyyət, açıq ürəklilik

Hörümçək və İpəkqurdu

Bir Hörümçək özün çəkib durdu,
Dedi fəxr ilə: “Ey İpəkqurdu!
Nə kəsalətlə¹ iş görürsən sən?
Niyə bunca ağır hörürsən sən?
Gəl mənim sənətimdə sürətimi
Görüb iqrar² qıl məharətimi:
İşə gircək tamamını hörürəm,
Az zamanda necə çox iş görürəm”.
Baxdı, güldü ona İpəkqurdu,
Sərzəniş³ etdi, tənələr vurdu.
Dedi: “Bərfərz⁴ olsa hər yerdə,

¹ Kəsalət – tənəllik.

² İqrar – təsdiq etmək.

³ Sərzəniş – danlaq, qaxınc, məzəmmət

⁴ Bərfərz – tutmaq ki

Toxuyarsan böyük-kiçik pərdə.
De görək, onların nədir səməri¹?
Bəlkə də, hər kəsə çatır zərəri.
Leyk məndə yox isə də sürət,
Yapdığım işdə var ağır qiymət:
Aləmə fəidə verir karım²,
Hər kəs istər ola xiridarım³”.

¹ Səmər – fayda

² Kar – iş

³ Xiridar – alıcı

